

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 9. aprila.

Y. Pred leti bilo je čitati v časnikih, da je ruski prestolni naslednik, sedanji car Aleksander III., rekel svojemu učitelju državnih znanostij: meni se ni treba tega tako temeljito učiti, ker pod mojim vladarstvom se bodo o teh stvareh razgovarjali moji ministri s prihodnjim ruskim parlamentom!

Ta dozdevni ali morebiti izmišljeni izrek napravil je ob svojem času velik utis v Rusiji in vse nade patrijotov so bile usredotočene v osebi tedanjega velikega kneza naslednika. Ali kakor je že splošna navada, zgodilo se je Rusom tudi v tem slučaju tako, kakor drugim narodom, da so jih nade, stavljene v prestolnega naslednika, popolno prevarile, kadar je taisti v resnici dejanski vladar postal. Reči se mora, da sedanji car pri vseh svojih družih lepih lastnostih vlada po istem kopitu, kakor nje govi predniki, počenši od cara Paula do železnega Nikolaja in blagega, nesrečnega cara Aleksandra II. Dve leti sta že pretekli po carevem umoru, pa pod Aleksandrom III. nismo niti jedne nove ideje, niti najmanjše izvirne državne misli opazili na obzorji silne ruske države.

Car Aleksander I. je njega dni rekel: jaz bi kaj dal, ako bi se v moji državi mogla izcimiti taka opozicija, kakor je na Angleškem, da ne bi vladalo vedno tako mrtvilo v celi Rusiji in se vse po robski klanjalo samodržcu!

Ko je car Aleksander I. to historično željo po opoziciji izrekel, se mu gotovo ni sanjalo, da bo 50 let pozneje v ogromni državi vzrastla tako strastna opozicija, da se bode pred njo tudi prestol njegovih naslednikov majal.

Dopuščati se mora, da prvobornik ruskih opozicionalcev je bil slavni pisatelj in rodoljub Aleksander Hercen, ki je v prognanstvu na Angleškem živel, in tudi tam umrl.

Aleksander Hercen bil je rodom iz Moskovske gubernije, sin bogatega vlastelina. Bil je izvrstno

odgojen, — pa kmalu se je moral njegov ognjeni duh umakniti policiji cara Nikolaja. Pred kakimi 30 leti napravil si je svojo rusko tiskarno v Londonu in začel je izdajati časnik pod naslovom „Kolokol“ (Zvon), ki bo ostal zmirom jedna najznamenitnejših prikaznij v političnem življenji ruskega naroda v 19. stoletji. V tem časniku je Hercen odkrival vse napake, goljufige, lopovstva in druge ne slavne čine ruske birokracije. Dopisnike imel je v celi ogromni državi, gotovo v vsaki „ujezdi“ (okrajnem glavarstvu.) Časnik bil je ostro prepovedan v celi Rusiji in kaznen bila je prognanstvo v Sibirijo, ako je policija zasačila kaknega naročnika. Ali kljubu vsemu temu imel je Aleksander Hercen za svoj list čez 70.000 naročnikov v Rusiji: — to je tako število, do katerega še ni dospel noben rusk političen list do današnjega dne. Sam car Nikolaj in tudi njegov sin Aleksander II. sta ga redno dobivala in še bolj pazno prebirala. Vsi visoki činovniki in vojaki so bili Kolokolovi naročniki in tudi sodelavci.

Hercen je s tem odkritosrčnim in neusmiljenim bičanjem ruske birokracije — in pa po družih svojih izjavah — prokrčil pot tisti stranki, katera se sme danes v Rusiji imenovati ustavna ali svobodomiselná stranka, ki zahteva z vsemi silami od cara ustavo, naj bi bila že v tej ali onej obliki. K tej stranki spada skoro malo ne vsa ruska inteligencija, ki uvidi le v kakem parlamentu jedino sredstvo, s katerim se da v okom priti tem zloglasnim lopovščinam, ki se neprenehoma dogajajo pod plaščem nedotakljivega činovništva. Najnovejši dokazi so nam bili bivši ministri: Valujev, Timašev in Makov, kateri poslednji je samega sebe ustrelil.

Odkritosrčno moramo izpovedati, da tudi mi nismo oboževalci parlamentarizma in čenčanja v reprezentativnih zborih, — ali dozdej še ni človeštvo boljše oblike iznajdlo za kontrolo javnega državnega življenja, nego je ravno parlamentarni zastop, v katerem vlada svobodna, neomejena beseda. Tudi tak

državni zbor bi bil velikega pomena, čeprav ne bi imel oblasti postaviti in budgete dovoljevati, samo da bi imeli njegovi člani svobodno besedo, ki bi se lahko čula od Arhangela do Odese, in od Urala do Varšave.

Tak govor ruskega poslanca v državnem zboru, ki bi lahko brez bojazni vse napake in bolezni na državnem živetu odkril, imel bi več uspeha, nego vsi dosedanja komisijoni, katerih vsako leto nekoliko napravijo, da grejo ta ali oni državni madež preiskavat. Tej svobodnej besedi v parlamentu bi se morala pridružiti svobodna beseda v ruskem tisku, kajti svobodna beseda v parlamentu se ne da niti misliti brez tiskovne svobode, — kakor je človeško truplo brez duše mrtvo.

Tudi to zahteva vsa ruska inteligencija z malo izjemo nekaterih nazadnjakov od ruskega cara, in tej zahtevi se bo moral prej ali slej udati, ako hoče vzdržati prestol svoji dinastiji.

Kakor smo rekli, je to stranko ustvaril pokojni Aleksander Hercen, ki je bil sploh velik patrijot in navdušen Slavjan. Nemški emigrant Karol Blind, ki že od 48. leta v Londonu živi in ki je bil z vsemi slavnimi prognanci družih narodov, v Londonu živečimi, dober prijatelj, je tudi po Hercenovi smrti pisal, da se Nemci jako varajo, ako ga prištevajo tistim ruskim zapadnjakom, ki le o zapadnej kulturi sanjarijo in vse drugo slavjanstvo prezirajo.

On pripoveduje, da je bil Hercen z dušo in telom Slavjan in kakor tak velik sovražnik germanstva, — da je v njunih pogovorih najrajši prišel na poklic slavjanstva in pri tem vedno poudarjal celo slavjanstvo, kolikor ga je, ne izvzemši niti jedne grane. Blind pravi, da je Hercen govoreč o slavjanstvu tako ognjen postal, kakor kak vulkan in da mu je beseda pri takej priliki tekla kakor kipeča lava, — da je objemal z jednako ljubeznijo vsa slavjanska plemena. H koncu te pripovedke dostavi

LISTEK.

Asja.

(Povest. Ruski spisal Turgenjev, poslovenil J. P.)

(Dalje.)

XVI.

V malej sobi, kamor sem prišel, bila je taka tema, da nesem videl takoj Asje. Zavita v dolg šal, sedela je pri oknu, s proč obrneno, skoraj čisto skrito glavo, kakor ptičica. Dihala je naglo in vsa se je tresla. Šel sem k njej. Ona je še bolj proč obrnila glavo...

— Ana Nikolajevna, rekel sem.

Stegnila se je, hotela je pogledati na me, pa ni mogla. Prijel sem jo za roko, bila je mrzla in ležala je kakor mrtva v mojej roki.

Jaz sem hotela... spregovorila je Asja, in rada bi se bila nasmejala, pa njena bleda ustna jo neso ubogala: — hotela sem... Ne, ne morem in umolknila je. In res se jej je jezik spodtikal pri vsakej besedi.

Usel sem se zraven nje.

— Ana Nikolajevna, ponovil sem, več spregovoriti pa tudi nesem mogel.

Nastal je molk. Držal sem še njeno roko in gledal njo. Ona se je kakor poprej vkupe stiskala, dihala težko in tiho grizla spodnjo ustno, da bi zadržala jok, ki jo je posiljeval... Gledal sem jo. Nekaj ganljivega in pomilovanja vrednega bilo je v njenej bojazljivosti. Trudna prilezla je komaj do stola in padla nanj. Srce v meni bi se bilo raztopilo.

— Asja, rekel sem tiho, da se je komaj slišalo...

Počasi obrnila je name oči. O pogled ljubeče ženske — kdo ga more popisati? Prosile so te oči, zaupovale, povpraševale, odpuščale... Nesem se mogel ustavljati njih čarobnej moči. Njih ogenj švigal je v me, kakor žgeče ige; nagnil sem se in pritisnil se njene roke.

Čutil sem v laseh njeno kakor list trepečo roko. Privzdignil sem glavo in pogledal jo v obraz. Kako se je spremenila! Vsak sled strahu je zginil, njen pogled bežal je nekam daleč in mene vabil seboj, ustna so se malo odprla, čelo pobledele ka-

kor marmor, in njeni kodri pali so nazaj, kakor bi jih bil odnesel veter. Pozabil sem vse, potegnil sem jo k sebi — pokorno ubogala je njena roka, za roko potegnil se je njen život, vrgla je šal s pleč in njena glava ulegla se je na moje prsi, pod moja goreča ustna...

— Vaša... zašepetala je tiho, da se je komaj slišalo.

Moji roki sti se bili že skoro ovili okrog njene života... A na jedenkrat me je prešinil kakor blisk spomin na Gagina. — Kaj delava! zaklical sem in hitro umaknil se od nje... Vaš brat... že vse ve... on ve za najino snidenje.

Asja zgrudila se je na stol.

— Da, nadaljeval sem, ustal in odšel v drugi konec sobe. — Vaš brat ve vse... Moral sem mu vse povedati.

— Morali? rekla je nerazločno. Ona ni mogla zbrati svojih mislij, in razumela me je slabo.

— Da, ponovil sem s trdim glasom: — in to ste vi krivi, vi sami. — Zakaj ste izdali vašo skrivnost? Kdo vas je silil povedati vse vašemu bratu?

Blind: pri tacih pogovorih sem še le spoznal, kak trdovraten „panslavist“ je Hercen bil in kako za-grizen sovražnik vsega nemštva!

Moramo tudi mi dostaviti, da nekateri slav-nega moža krivo sodijo, ako mu pripisujejo očestvo družih ruskih opozicijonalcev, kateri so znani pod imenom „teroristi“. Hercen ni bil nikoli unet za taka sredstva in pota, ki so jih rabili teroristi in jih še rabijo; — on je zahteval vedno in vedno od ruskega cara podelenje svobode v tej ali onej formi, samo da bi se s tem napredek ruskega naroda in ob enem slavjanstva pospešil.

Fundamentalni artikel teh zahtev je tudi ta, da se ne bi smel noben rusk državljan svojemu sodniku odtegniti in po administrativnej poti pre-ganjati.

Kakor ob časih Nikolaja, tako je še dandanes generalni gubernator v dotičnej guberniji pravi turški paša. On ima pravico administrativnim potom to ali ono mu neljubo osebo pod raznovrstnimi pre-tvezami odstraniti, v drugo gubernijo internirati ali celo v Sibirijo na odmor poslati! Proti tej samo volji in sploh proti administrativnemu proganjanju so že zemstva in zbori plemenitašev raznovrstnih pokrajin protestovali, pa v zlic vsem protestom ta grda zloraba javne oblasti še do danes ni odpravljena in je jeden glavnih in stožernih vzrokov splošne nezadovoljstva ruske inteligencije.

Drugi razlog nezadovoljstva se opira na to, da je vedno svoboda tiska tako neizmerno omejena, da prav za prav o kakej „svobodi“ niti govora biti ne more.

Zakoni, ki se sploh protegajo na urejenje ti-skovnih odnošajev, veljajo le za obe glavni mesti Pe-terburg in Moskvo. Drugod tako ne sme drug list izhajati, nego vladni časnik na sedeži generalnega gubernatorja, ki objavlja uradna naznanila in pa modrost gubernatorjevo.

Na kakšni tanki vrivici visi tiskovna „svoboda“ v obeh glavnih mestih, je tudi splošno znano.

Rusko časništvo je tako zvezano in zaozlan po administrativnih naredbah, da se ne more zdaj do tega razvitka popeti, kakor žurnalistika v za-padnih državah.

To je tudi uzrok, da ruski list ako tudi broji na tisoče naročnikov, ne reprezentuje skoro nobene vrednosti in se ne more tako drugim lastnikom prodati, kakor se to pri zapadnih narodih dogaja, ko se politični listi kar na milijone frankov v svoji vrednosti cenijo.

Vse te naredbe so tudi uzrok, da imajo na priliko Magjari po številu več časopistva nego ogromni ruski narod. Vse to pa Ruse peče in jezi in dan za dnevom bolj neti iskro nezadovoljstva, tako, da se mora reči, da so že skoraj prevzeli v roke krmilo javnega mnjenja „teroristi“, o katerih hočemo v prihodnjem članku govoriti.

Ljubljansko mestno posojilo.

II.

Gospod pisatelj dalje trdi, da se je z emisijo srbskih, potem avstrijskega in ogrskega rudečega križa srečala situacija tako spremenila, da nikdo več po primerno dražjih ljubljanskih srečkah vprašal ne bode. S tem hoče posebno dokazati, da je ravno 1879 leta, dokler teh srečkah še ni bilo na denar-nem trgu, bil najugodnejši trenutek za negocijacio ljubljanskega mestnega posojila in da si mesto more v srečo šteti, da se je takrat pogodba z realno kre-ditno banko sklenila. Na prvi pogled utegnito bi se to umovanje zdeti komu primerno; če si pa stvar natančneje ogleda, pokaže se mu v popolno druga-čnem svitu. Res je sicer, da so posebno srečke avstrijskega in ogrskega rudečega križa na manj premožne sloje prebivalstva še dosti atraktivno de-lovale in da bode marsikdo, kateremu okoliščine ne dopuščajo kupiti si kako dražjo srečko, a vender želi imeti upanje na izdaten dobitok, tudi še poslej ukladal svoj denar vanje; to pa je gotovo, da bodo premožnejši vedno še dajali prednost drugim sreč-kan, mej katerimi tudi onim ljubljanskega mesta. Vsaj zna večina kapitalistov in v ugodnejših denar-nih razmerah živečih ljudij vedno še računati in kombinirati, in tako bode vedela, kje so večje chance, — pri ljubljanskem mestnem posojilu, kjer na 75.000, ali pri loteriji rudečega križa, kjer na 600.000 (ali pri ogrske celotni na 800.000) sreček pripade o vsakem žrebanju po enoliku dobitkov. Sicer pa g. pisatelj še v istem članku to svojo trditev sam po-dira, kajti primoran je — se ve da še le na mestu, kjer je to njemu v prilog — povedati, da je kljubu emisiji srbskih in sreček rudečega križa „Wiener Bank-Gesellschaft“ kot naslednica realne kreditne banke prevzela srečke pred dogovorjenim terminom. Tedaj se vender ne prodajajo tako slabo!

Svojo največjo umetnost v zavijanju resnice in navajanju proste neresnice pa je pokazal gospod pisatelj pri onem delu svo-jega II. članka, v katerem se obrača proti „Slov. Narodu“, ki je trdil, da je mestno posojilo ljublj-an-sko skleneno po uzorih inomostskega in solnograškega, le s tem razločkom, da so se neugodnejši pogoji vzprejeli v dotično pogodbo. Na to sicer ne-sem poklican odgovarjati, a da častiti čitatelji spre-vidijo, kakšno je orožje, s katerim se bori nasproti resničnim trditvam in jasnim dokazom nemškutar-ska stranka, ne morem si kaj, da ne bi tudi na to obrnil pozornost njihovo. Gosp. pisatelj namreč navaja, da mej tem, ko ima mesto ljubljansko pla-čevati za 1½ milijon posojila v amortizacijsko za-klado 65.000 gld. na leto, plačuje mesto inomostsko za jeden milijon 57.009 gld., mesto solnograško pa za 1,726.300 gold. 75.000 gold., dalje da z ozirom na prevzemno ceno amortizacijska svota pri inomost-skem posojilu znaša 5·81%, pri solnograškem 5%, pri ljubljanskem pa le 4·8%. S tem bi se ve da bilo dokazano, da je ljubljansko mestno posojilo pod ugodnejšimi pogoji sklenjeno, ko oni obeh imenova-

nih mest. A gospod pisatelj je navlašč za-molčal, da amortizacija ljubljanskega mestnega posojila traja **petdeset**, ona inomostskega in solnograškega pa le po **štirideset** let. Razmera je tedaj v resnici vsa druga in trditev „Slov. Naroda“ bila je pravilna; kajti mej tem, ko mesto ljubljansko v 50 letih uplača za kapital 1,500.000 gl. v amorti-zacijsko zaklado 3,250.000 gld. — da ne govorim o obrestih —, uplača mesto solno-graško za 1,726.300 gld. le 3,000.000 gld.; amortizacijska kvota ljubljanskega po-sojila pa se z ozirom na petdesetletno amortizacijo jednači 6%, je tedaj neugod-nejša od inomostske za 0·19%, od solnograške pa za cel 1%. Isto tako je opozarjanje njegovo na to, da ima mesto ljubljansko kapitalije amorti-zacijske zaklade obrestovati le s 4·5%, imenovani mesti pa s 5%, utemeljeno v krajšej amortizacijskej dobi, ne glede na to, da se tega ½% rekomp-enzuje že s tem, ker obema tema mestoma na upla-čilo vsega posojilnega kapitala ni bilo, kakor ljub-ljanskemu mestu, treba čakati tri leta, temveč ste ga dobili že v prvem letu.

Da je bila prva, l. 1872. sklenjena pogodba ugod-nejša od one 1879., to priznava gosp. pisatelj; pravi pa, da za razloček ima mesto zadostno nagrado v onih 100.000 gold., katere je profitiralo o neizpol-nitvi prve pogodbe leta 1873. Ne vem, ali se je takej trditvi čuditi ali smijati, kajti konsekvntno bi se moglo, ko bi v bodočnosti mesto kako izgubo trpelo, tolažiti s tem, da je pred toliko in toliko leti pri tej ali onej stvari kak dobiček imelo.

Iv. Hribar.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. aprila.

V soboto je bilo v **državnem zboru** samo 88 desničarjev navzočih, dočim je bilo levičarjev 106. To slučajno večino uporabila je levica takoj v svoj prid. Najprej je proti volji predsedstva in desnice sklenila, da se ima seja nadaljevati. Na to so se obravnavale peticije za ustanovitev samostojne trgovinske in obrtne kamore v Chrudimu in za razdelitev dosedanjih trgovinskih okrajev v Če-skej, posebno liberškega (Reichenberg), oziraje se kolikor možno na narodnostne meje. To peticijo je Hallwich smešil in levica je s 108 proti 86 glasom o njej prešla na dnevni red. Potem je pa generalni štab levece posvetoval se, kako bi se nadalje oko-ristil s slučajno večino. S prva hoteli so določiti večerno sejo in na dnevni red spraviti predlog Wurm-brandov o nemškem državnem jeziku, pa so morali to opustiti, ker imajo po opravljenem redu vladine predloge prednost pred onimi iz sredine zbornice. Na to so hoteli na dnevni red večerne seje posta-viti šolsko novelo in ob konci generalne debate skleniti prehod k dnevnemu redu; pa so se bali, da bi celo predsedstvo temu nasilstvu se uprlo z od-sotnostjo. Konečno predlagal je Herbst, da se raz dnevni red prihodnje seje v torek dene šolska no-vela in na nje mesto nastavi predloga o česko-

Danes je sam bil pri meni in povedal mi je vajin pogovor. — Prizadeval sem se ne gledati na Asjo, in hodil sem z velikimi koraki po sobi. Zdaj je vse izgubljeno, vse, vse.

Asja je ustala iz stola.

— Ostanite, zaklical sem: — ostanite, prosim vas. Vi imate opraviti s poštenim človekom — da, s poštenim človekom. — No, prosim vas radi Boga, kaj vas je tako vznemirilo? Ali ste zapazili na meni kako premeno? A jaz nesem mogel tajiti pred vašim bratom, ko je prišel k meni.

„Kaj govorim tacega?“ mislil sem, in misel, da sem pravstven goljuf, da ve Gagin o najinem snidenji, da je vse skazeno, izdano, prekrižano — zvenela mi je po glavi.

— Saj nesem klicala brata, zašepetala je vsa zbegana Asja: prišel je sam.

— Glejte, kaj ste storili, nadaljeval sem. In sedaj hočete odpotovati.

— Da, jaz tudi moram odpotovati: — pova-bila sem vas semkaj samo zato, da se poslovim od vas.

— In vi mislite, rekel sem: — da se jaz tako lahko ločim od vas?

— No, čemu ste pa povedali bratu? ponovila je Asja vsa zbegana.

Povem vam — jaz nesem mogel drugače; ko bi se vi sami ne bili izdali . . .

— Zaprla sem se bila v svojo sobo, rekla je ona odkritosrčno: — jaz nesem vedela, da ima moja gospodinja še drug ključ . . .

To nedolžno opravičenje v njenih ustih in v takem trenutku — me je skoraj razsrdilo . . . a zdaj se tega brez kesanja spomniti ne morem. Ubogo, pošteno, odkritosrčno dete!

— In zdaj je vse končano! spregovoril sem z nova, — vse. Zdaj se morava ločiti. Skrivaj ozrl sem se na Asjo . . . njen obraz je hitro zarudeval. Nje, to sem čutil, bilo je sram in strah. Jaz sam sem pa hodil in govoril, kakor bi bil mrzličen. — Vi neste pustili časa razviti se čuvstvu, ki se je rodilo v meni, vi sami ste raztrgali najino zvezo, vi neste zaupali meni, vi ste me sumničili . . .

Ko sem to govoril, se je Asja vedno bolj pri-

pogibala naprej — in padla je kar na kolena, po-vesila glavo na prsi in zajokala. Skočil sem k njej, skušal vzdigniti jo, pa se ni pustila. Jaz ne morem prenašati ženskih solzá; ko jih zagledam, sem ves zbegana.

— Ana Nikolajevna, Asja, ponavljal sem vedno: — prosim vas radi Boga nikar se ne jokajte . . . In zopet sem jo prijel za roko.

A k mojemu velikemu začudenju skočila je ona hipoma po konci — kakor blisk skočila je k durim in izginila.

Ko je čez nekaj minut prišla gospa Lojza — stal sem še vedno v sredi sobe, kakor bi me bila zadela strela. Nesem razumel, kako se je moglo končati to snidenje tako hitro in tako neumno — končati se, ko še nesem povedal stoteri del tega, kar sem hotel in kar sem moral povedati, ko še sam nesem znal, kako bi se moglo razmotati.

— Ali je gospica ušla? vprašala me je gospa Lojza, privzdignivši visoko svoje rumene obrvi.

Pogledal sem na njo kakor norec — in od-šel sem.

moravske transversalki. Ta predlog se je potem tudi vzprejel.

Prihodnja seja **gosposke zbornice** bode v četrtek s tem-le vzporedom: Drugo čitanje državnega proračuna in finančne postavke za l. 1883., volitev uda v železnični odsek; poročilo budgetnega odseka o peticijah. — Gospodarski odsek gosposke zbornice dognal je v petek svoje posvetovanje o spremembah, katere je storila zbornica poslancev pri postavi o združenji zemljišč. Odsek nasvetuje, da se ima ostati glede mnogih točk pri prejšnjih ukrepih gosposke zbornice. Poročilo referenta Habětinek-a se je odobrilo. Ta zadeva se bode torej izročila zopet zbornici poslancev v obravnavanje.

Afera **Wagnerjevega komersa**, v kolikor zadeva dijaštvo, dobila je sedaj svoj skončatek. Akademski senat dunajskega vseučilišča pod predsedstvom rektorja Maassena in z udeležanjem 13 profesorjev kot votantov storil je v petek svojo razsodbo v tej zadevi, ki slóve: Slušatelj filozofije Dafert in pravoslovec Baar izključita se za zmir iz dunajske univerze; Dafert, ker kot predsednik Wagnerjevemu komersu ni storil svoje dolžnosti, skrbeti za red in zabraniti izgrede; Baar, ker je na tem komersu imel govor, hudo žaleč avstrijsko domoljubje. Razen teh dveh relegacij dobita še dva pravoslovca v navzočnosti akademičnega senata po rektorji javen ukor s pretenjem, da se izključita po najmanjšem disciplinarnem prestopku.

Vnanje države.

Pet tisoči **Črnogorcev**, mej temi tudi mnogo profesorjev, šli so, kakor poroča „Pozor“, kot prostovoljci proti Albancem. Knez Nikita je odredil, da se imajo vsi Črnogorci iz Skadra umakniti.

Program carjevega kronanja v **Moskvi** je konečno tako-le določen: Carjeva obitelj odpotuje 20. maja iz Petrograda, v palačah Petrmoskoje in Rozumovskoje pred Moskvo se bode prenočilo. Dne 22. maja bode slovesen uhod v mesto in v Kremlj in 27. maja čin kronanja. Do 4. ali 6. junija se bodo vršile nepretrgane slovesnosti. Straža se bode sestavila iz 50.000 zanesljivih meščanov. — Predsednikom komisijona za rešitev židovskega vprašanja izvolil se bode grof Peter Šuvalov ali pa grof Ignatjev. Običajna povzdigovanja in odlikovanja se letos ne bodo vršila o Veliki Noči, nego se odložila do kronanja. — Jeden sinov emira iz Bokhare došel je v Samarkand, ter bode tudi navzočen pri slavnostih kronanja.

Francoski minister-prvosednik Ferry zahteval bode 115.000 frankov kredita za osnovo znanstvenega in arheološkega misijona v Tunisu in nadalje 129.000 frankov v to svrhu, da se bode francoski misijon v Kahiru s presnovanjem v orientalsk arheološki institut storil stalnim.

Dopisi.

Iz Vipave 8. aprila [Izv. dop.] Včeraj izročili smo na Vrhpolji pri Vipavi hladni zemlji truplo ranjkega duhovnega gospoda M. Lavrenčiča, sina našega deželnega poslanca. Ranjki bil je še le v triindvajsetem letu svoje starosti, novo mašo služil je še le pred komaj sedmimi meseci. Z ranjcem izgubila je čestita rodbina Lavrenčičeva uzornega sina resp. brata, Slovenija blagega, obče jako spoštovane narodnjaka.

Pogreb bil je veličasten, kakoršnega je mladi mož po vsem zaslužil. Udeležila se ga je inteligenca vse vipavske doline, deputacija trške Čitalnice z zastavo, mnogo vnanjih čestiteljev pokojnega, osobito pa mnogo priprostega ljudstva, dasi ravno je bil pogreb v delavnik in ob času, ko je mnogo dela na polji, v vinogradih itd.

Pogreb vodil je sam čestiti dekan vipavski g. M. Erjavac z asistenco osmih drugih duhovnikov in petih gospodov bogoslovcev iz Ljubljane. Krsto dičili so razni venci, mej temi trije posebno krasni, prevideni z dragocenimi trakovi in pomenljivimi napismi. Najkrasnejši poslan je bil od čestite rodbine Kopačeve v Ljubljani, drugi od ljubljanskih bogoslovcev, tretji od vrlega prijatelja in sorodnika ranjcega, od gospoda Lavrenčiča, kaplana v Logatci.

Predno so krsto dvignili, zapeli so nekateri domači vipavski pevci združeni z bogoslovci — gg. Porubsky, Petrič, Škofic, Čuk — pred hišo umrlega: „Bledi angelj“. Pesen, krasno peta, razodevala je, da se nahajajo mej pevci v Vipavi nenavadno krepki, a vender jako prijetni in dobro šolani glasovi. V cerkvi so občudovali udeležitelji pogreba impo-

zanten glas gospoda beneficijata Knifca mej antifonijo; po antifoniji jih je pa četvorica že zgoraj navedenih gg. bogoslovcev, kateri so po blagoslovljenji sami „anima fidelis“ zapeli, kar osupnila, kajti tako ubrano in tako z občutkom so peli, da bi boljše skoraj nikakor ne mogli. Ali kaki glasovi pa so tudi to! Na pokopališči občudovali smo njih umetniško zmožnost v pesni „benedictus“ zopet. Občna hvala in slava vam gre gospodje!

Na grobu peli so tudi še vsi pevci združeno „Blagor mu“, na kar so vsi žalujoči tužnih lic, ginenih src mirodvor zapustili, pustivši tam le dragega ljubljence, da v miru počiva!

Iz Rečice 6. aprila [Izv. dop.] Dne 1. t. m. vršila se je tukaj volitev odbora prostovoljne požarne brambe. Došlo je 29 izvrševalnih in 9 podporih udov, razen teh pa tudi mnogo rodoljubov iz sosednjega nam Mozirskega trga. Društvo „Savinjski Sokol“ bilo je zastopano po starosti g. Joži Lipoldu, požarna bramba v Žavcu pa po posebnej deputaciji.

Zborovanje otvoril je načelnik osnovalnega odbora ter pozdravil došlo deputacijo in družabnike, prečital je potem od visoke vlade potrjena pravila in objavil odlok slavnega c. kr. okr. glavarstva v Celji z dne 24. marca t. l. št. 7416. Na to nagovoril je zbor starosta Savinjskega Sokola g. Joža Lipold iz Mozirja, ter v jako jedrnatem govoru spodbujal družabnike k složnemu in krepkemu delovanju opominjaje jih posebno na strogo disciplino v službovanji ter pozdravil novo društvo s trikratnim „Na zdravje!“

Voljeni so bili jednoglasno gg.: načelnikom Fran Majer, namestnikom Anton Turnšek Bohač, vodjem plezalcev Karl Dobovišak, namestnikom Ant. Mlinar, vodjem brizgalcev Jože Trčak, namestnikom Jože Rozenstein, vodjem varhov Anton Jeraj Jurca, namestnikom Anton Jeraj Mokrin.

Jako vrlo govorili so gg.: Vrankovič, Kovačič, Trčak, posebno pa Jeraj Mokrin. Za tem zaključil je zborovanje načelnik Fran Majer s trikratnim „živio“ na Nj. Veličanstvo. — Nadejamo se, da bo to naše mlado društvo dobro napredovalo, v to pa: Pomozi Bog!

Domače stvari.

— (Umrli) je dne 7. aprila t. l. v Brodu na Savi naš rojak Fortunat Pehare, umirovljeni finančni tajnik.

— (V Šmariji pri Jelšah) se bode v kratkem ustanovila narodna Čitalnica.

— (Za otroški vrt v Gorici) išče se vrtnarica. Zahteva se znanje vrtnarstva in slovenskega jezika. Plača je 300 gld na leto, a pri posebnej spretnosti bi se ta plača utegnila tudi zvišati. Prošnje naj se pošljejo do 15. t. m. odboru društva „Sloge“ v Gorici. Želeti bi bilo, da se za to službo oglasi sposobna narodna moč.

— (27. občni zbor denarne obrtnijske pomočne družbe ljubljanske.) Včeraj 8. aprila dopoldne ob 11. uri vršil se je občni zbor denarne obrtnijske pomočne družbe v magistratnej dvorani, v navzočnosti 40 članov. Predsednik, gospod mestni odbornik J. N. Horak prične zborovanje s sledečim ogovorom: „V pretečenem letu bila je letina boljša kakor 1881. leta in je uplivala pospeševajoč na trgovino in obrtnijo. Gospodarske razmere so se v obče na boljše obrnile. Ta resnični prigodek je tudi uzrok ugodnega opravljanja na hranilne, kreditne in denarno-pomočne družbe. Na društvenem polji ni bil pretečenega leta posebni dogodek zaznamovati, izvzemši tega, da so upna društva sploh in tudi naše denarno-pomočno društvo pod prebitkom kapitala trpele. Večkrat pa ni bilo mo-goče ulog prevzeti, ker bi bili sicer s trudom nabrani rezervni zaklad škodovali. Gospoda moja! Namen našega društva je, pomagati obrtnikom do potrebnega kapitala in njih varčnost pospeševati; ker, kdor delati hoče, mora tudi znati delati, in temu naj se pomaga. Načelnštvo je trdno držalo na tem pravilu, kar bodete, častita gospoda, razvideli iz letnega zaključka 1882. Denarno-pomočno društvo je imelo v letu 1882. pro-

meta 613.493 gl., je plačalo davke 1024 gl. 19 kr., in je izdalo za koleke 212 gld. V računskem sklepu leta 1882. se je vsem udom naznanilo, da je sklenilo načelnštvo plačati za l. 1882. družbenikom 5% obresti, za uloge 4 1/2% obresti nedružbenikom, za posojila vzelo se je 6% obresti in 1/4% provizije, in stroške za koleke in menjične blankete se plačajo iz društvenega zaklada. Prosim, da vzamete na znanje, da ta sklep načelnštva velja tudi za l. 1883. Preje ko na dnevni red pridemo, sem dolžan se tukaj spoprijati dveh gospodov, katere je nam nemila smrt vzela, namreč v pretečenem letu umrlega visoko spoštovanega mestnjana in hišnika, gospoda Jurija Freyberger-ja, in v tekočem letu umrlega visoko častitega gospoda Antona Samassa, častnega uda našega društva. Prepričan, da boste branili Vi, gospoda moja, obema častni spomin ter prosim, da v znamenje sočutja vstanete. (Zbor vstane.) Po §. 4. družbenih pravil izstopijo vsled družbene starosti gospodje: Fran Drašler, Janez N. Horak, Miha Pakič in Srečko Waidinger. Izstopivši gospodje smejo zopet voljevi biti. Zbor odobri poročilo pohvalno. Društveni knjigovodja, gosp. Ferdinand Bradasčka, prečita potem zapisnik zadnjega občnega zbora, katerega skupščina jednoglasno odobri. Društveni blagajnik g. Franjo Drašler poroča jako razločno o številu udov, deležev, gibanji posojil, glavni bilanci in računu dobička in izgube. Udov je štelo društvo koncem 1882 l. 243, kateri so imeli 138 po polnem in 105 deloma uplačanih deležev v skupnem znesku 16.874 gld. 77 kr. Rezervni zaklad iznašal je koncem pretečenega leta 14.965 gld. 56 kr. Vrednost pisarniške oprave iznašala je 170 gld. 48 kr., katera se prišteva tudi rezervnemu zakladu, tako da je istega koncem leta 1882: 15.136 goldinarjev 4 krajcarje, ostali račun menjic iznašal je koncem leta 1883 svoto: 123.992 gld. — Gospod Oroslov Dolenc, kot načelnik pregledovalnega odseka, poroča, da so se računi pregledali in vse po polnem natanko in v redu našlo, zaradi tega nasvetuje, naj se izreče vodstvu popolni absolutorij, čemur zbor pritrdi. V vodstvo izvolijo se skoro jednoglasno gg.: Franjo Drašler, J. N. Horak, Miha Pakič, Franjo Geba in Oroslov Dolenc. V pregledovalni odsek gg.: Felix Noll, Ivan Zitterer in Ivan Zor. Deseterim udom vodstva dovoli se za njih trud tudi za bodoče po 20 gld. Več prav malih dolgov obrtnikov odpiše se na predlog gosp. Horaka in potem se zbor sklene.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 8. aprila. Dozdevni morilci Majlatha neso še nič obstali, temveč tajé vse odločno.

Rim 8. aprila. Po finančnem poročilu Magliani-ja iznašali so prebitki lanskega leta dvanajst milijonov; in da ni bilo povodenj, iznašali bi bili štirideset milijonov. Vlada ni potrebovala izrednih sredstev. Ekspozé konstatuje splošni gospodarski, kakor tudi razcvet trgovinski in pričakuje za leto 1883 zopet prebitek, za leto 1884 pa popolno odpravljenje mlin-skega davka.

Pariz 8. aprila. Floquet imel je v Perpignanu govor, v katerem je rekel, da bode podpiral vlado, ako izvede šolske zakone in obdrži generala Thibaudina vojnim ministrom.

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
6. aprila	7. zjutraj	742.88 mm.	+ 3.5°C	z. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	740.23 mm.	+ 9.6°C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	739.48 mm.	+ 4.7°C	sl. bur.	jas.	dežja.
7. aprila	7. zjutraj	738.68 mm.	+ 2.7°C	z. bur.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	739.56 mm.	+ 6.7°C	m. bur.	d. jas.	
	9. zvečer	741.68 mm.	+ 3.1°C	m. bur.	d. jas.	dežja.
8. aprila	7. zjutraj	741.04 mm.	+ 2.4°C	z. gor.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	741.20 mm.	+ 7.1°C	z. gor.	obl.	
	9. zvečer	741.77 mm.	+ 4.9°C	z. gor.	obl.	dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal zadnje dni skoro nespremenjen; razdelitev je bila vendar-le že menj enakomerna; razloček mej maksimum in minimum vsled tega za spoznanje večji. Temperatura je zadnje dni močno pala in zaostala precej globoko pod normalom; posebno ekstremna je bila vselej zjutraj; sicer je bil pa razloček mej maksimum in minimum le neznamen. Vetrovi, poprej slabotni in zelo spremenljivi, so postali močnejši, sem pa tja celo viharji in so prevladovali vzhodni in severni nad južnimi in zahodnimi. Nebo večinoma oblačno, le večjih deloma jasno, vremo še vedno precej suho in stanovitno.

Dunajska borza

dné 9. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 40	kr.
Srebrna renta	79 " —	"
Zlata renta	97 " 85	"
5% marcna renta	93 " 15	"
Akcije narodne banke	834 " —	"
Kreditne akcije	316 " —	"
London	119 " 55	"
Srebro	— " —	"
Napol.	9 " 48	"
C. kr. cekini	5 " 64	"
Nemške marke	58 " 50	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 119	" 75
Državne srečke iz l. 1864.	100 " 167	" 25
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	97 " 90	"
Ogrska zlata renta 6%	120 " 25	"
" " 4%	90 " 20	"
" " papirna renta 5%	88 " 20	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103 " —	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 113	" 75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117 " 25	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100 " 30	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 " —	"
Kreditne srečke	100 gld. 170	" 75
Rudolfove srečke	10 " 18	" 50
Akcije anglo avstr. banke	120 " 117	" —
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227 " 50	"

Zahvala.

Pri tako mnogobrojnih izkazih srčnega sočutja, katere smo prejeli povodom smrti naše preljubljene matere, gospé (213)

Franje Toman,

udove dvornega in sodnega odvetnika,

nam je nemogoče, da bi se vsem častitim prijateljem rajnce in pa vsakemu našemu prijatelju in znanecu posebej mogli zahvaliti ter torej prosimo, da tem potom vzprejmo našo iskreno zahvalo, kakor tudi za krasne darovane vence.

V Ljubljani, v dan 9. aprila 1883.

Herman Toman, sin. Gabrijela Lozar, Hermina Colloretto, Ema Toman, hčere.

V najem

se daje takoj na lepem prostoru, križ pota na Vrhniki v hiši št. 140

štacuna s stanovanjem,

prav priročna za prodajo mnogovrstnega blaga. Natančnejši pogoji izvedó se pri gospodu

Franu Gregurka,

po domače Želodec, posestniku v Sinji Gorici pri Vrhniki.

700 metričnih stotov

lanenega semena ozimeca

in pa 200 veder

izvrstnega vina

z leta 1879. prodaje prav po ceni (203—4)

S. F. Schalk v Sevnici na Sp. Štajerskem.

Vsaki dan se živali po dvakrat krmijo, prvič ob 3. drugič ob 6. zvečer. — Ustopenina I. reda 30 kr., II. reda pa 20 kr. — Za mnogobrojno obiskovanje priporočá se najudaneje nje

(209—2)

NB. Opice in tiči so tudi na prodaj.

Entress-ova VELIKA MENAŽERIJA

v Lattermanovem drevoredu

videti je od danes naprej za nekoliko časa vsaki dan od 9. zjutraj do 9. zvečer.

Ona obsega krasne eksample

levov, tigrov, jaguarjev, panterjev, leopardov, mnogovrstnih hijen, volkov, medvedov, opic, tičev in kač. — Za mnogobrojno obiskovanje priporočá se najudaneje nje

lastnik.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Št. 1907.

Razpis.

V deželni prisilni delalnici v Ljubljani je izpraznjena služba paznika II. razreda z letno plačo 300 gld., 1 1/2 funta kruha na dan, s službeno obleko in s stanovanjem v delalnici.

Prosilci za to službo morajo znati brati in pisati.

Prošnje z dokazili o starosti prosilcev, o njihovem stanu, o neomadeževanem življenji, o trdnem zdravju in krepkej postavi in o zmožnosti slovenskega, nemškega in laškega jezika, naj se

do 24. aprila 1883

ako mogoče osebno izročí upravnistvu prisilne delavnice.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 27. marca 1883.

Deželni glavar: Thurn.

Št. 5166.

(206—3)

Razglas.

Letos stopijo iz mestnega zbora naslednji gospodje mestni svetovalci, in sicer:

iz III. volilnega razreda:

dr. Josip Derč, | Josip Regali;

iz II. volilnega razreda:

Anton Laschan, | Leopold Bürger,
Raimund Pirker, | R. Zehuber pl. Okrog;

iz I. volilnega razreda:

Aleksander Dreó, | Karol Deschmann,
Peter Lassnik, | dr. Adolf Schaffer;

Razen teh so v II. razredu voljeni gospodje mestni svetovalci:

Rudolf grof Chorinsky,
Fran Ziegler,
Fran Potočnik,

odborništvu se odpovedali in se ima v tem razredu za te tri odborniška mesta vršiti nadomestna volitev.

Ostanejo pa še naslednji gg. v mestnem zboru:

Alojzij Bayr,
dr. Karol Bleiweis vitez
Trsteniški,
Fran Doberlet, —
Fran Fortuna,
Anton vitez Gariboldi, —
Fran Goršič,
Peter Grasselli,
Ivan Horak,

Ivan Hribar,
Josip Kušar,
Josip Lukmann, —
dr. Alfons Moschó,
Fran Peterca,
Vaso Petričič,
Ignacij Stupica,
dr. Josip Suppan, —
dr. Valentin Zarnik.

Dopolnilne volitve se bodo vsled sklepa mestnega zbora z dné 28. t. m. naslednje dneve vršile:

III. volilni razred voli 16. aprila t. l. od 8. do 12. ure dopoldne. Če bo ožja volitev potrebna, vršila se bo isti dan popoldne od 3. do 6. ure.

II. volilni razred voli 17. aprila t. l. od 8. do 12. ure dopoldne. Če bo ožja volitev potrebna, vršila se bo isti dan popoldne od 3. do 6. ure.

(195—3)

I. volilni razred voli 19. aprila t. l. od 8. do 12. ure dopoldne. Če bo ožja volitev potrebna, vršila se bo isti dan popoldne od 3. do 6. ure.

Razpisi volitve, glasovni listki in volilni imenik bodo se gospodom volilcem o pravem času dostavili.

To se naznanja s pristavkom, da smejo izstopivši mestni odborniki zopet voljeni biti in da je ugovore proti dovršeni volitvi predložiti najdalje 8 dni po dokončani volitvi mestnemu zboru.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 31. marca 1883.

Župan: Grasselli.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnjenost, kislo podiranje, žilpanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vratu, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besedo: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljen varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov istinitosti, naj se zavrnejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—83)

Dr. Schmidt-ov

prilep za kurja očesa

uporablja se že več desetletij kot gotovo uspešno in brez bolečine delujoče sredstvo za odpravo kurjih oces.

Uspeh tega po dr. Schmidt-u izumljenega prilepa za kurja očesa je skoro nepričakovan, ker se more po večkratnej uporabi vsako kurje oko odstraniti brez kake operacije. Cena jedne škatelci s 15 prilepkami in rožnim dletem za izpulitev kurjih oces je

23 kr. a. v.

Glavna zaloga v Gloggnitz-i na Nizeavstrijskem v Julija Bittner-ja lekarni.

NB. Pri nakupovanju tega preparata naj p. n. občinstvo blagovoli paziti na to, da ima vsaka škatelca na zunanjem zavoji tu natisnjeno znamko.

Dr. Behr-ov izleček za živce,

izdeluje se iz zdravilnih zelišč po posebnem navodu in se je obnesel izza mnogo let kot izvrstno sredstvo proti živčnim bolečinam, kakor trganji, migreni, ishladi, bolečinam v križi in hrbtu, božjasti, otrpnenju, oslabljenju in polucijam. Nadalje se dr. Behr-ov izleček za živce osobito uspešno uporablja proti protinu in reumatizmu, otrdelim mišicam, trganju v členkih in kitah, nervoznemu glavobolju in šumenju po ušesih.

Dr. Behr-ov živčni ekstrakt uporablja se samo povrh života. — Cena jedne steklenice s točnim navodom uporabe 70 kr. a. v.

Glavna zaloga za razpošiljatev: Gloggnitz, Nizeavstrijsko, v lekarni Julija Bittner-ja.

NB. Pri nakupovanju tega preparata naj p. n. občinstvo blagohotno pazi na to, da ima vsaka steklenica na svojem zavitku natisnjeno poleg stojajočo znamko.

Dr. Schmidt-ovi prilepi za kurja očesa in dr. Behr-ov živčni ekstrakt dobivajo se v Ljubljani pri J. Svobodi, lekarnarji in J. pl. Trnkoczy-ji, lekarnarji, kakor tudi po mnogih lekarnah v Kranjskej. (143—2)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.